

OBRRTNI VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRRTNI VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE. IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEVILKA DIN 2.— // ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DOPISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISE SE NE VRAČAJO. // PRISPEVKI SE NE HONORIRAJO. //

»OBRRTNI VESTNIK« PRINAŠA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKEGA SVETA. // UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠTEV. 4. TELEFON 35-23. // PONATISI DOVOLJENI // Z NAVEDBO VIRA. // OGLASI IN MALI OGLASI PO STALNEM CENIKU. //

XXI. LETNIK.

V LJUBLJANI, 15. OKTOBRA 1938.

ŠTEV. 20.

Izjava ministra trgovine in industrije o vlogi obrtništva v okviru splošne gospodarske politike

Ob priliki otvoritve 1. obrtne razstave je resorni minister dal sledečo izjavo:

»Obrtništvo, kot eno najvažnejših gospodarskih činiteljev prihaja vedno bolj do izraza v splošni gospodarski politiki.

Pod obrtjo je treba razumeti osnovno obliko predelovalno izdelovalnega gospodarstva, zasnovano v glavnem na individualnem delu poedincev s pomočjo orodja in strojev, pri čemer ima glavno besedo obrtnik in ne pomožna sredstva za predelavo.

Obrt ima tendenco, da svoje proizvode približa umetnosti in s tem postavi temelje za estetski smisel izdelkov, namenjenih raznovrstni uporabi po priliki uporabne umetnosti in ne da jih standardizira.

V pogledu obsega dela in oblike proizvodnje, s posebnim oziranjem na zakonite predpise, se obrtnost deli: v legalno obrt, na podlagi dovoljenja in na stransko obrtno zaposlitev, poznano pod imenom domača, hišna delavnost, ki se pogosto pogrešno imenuje domača industrija, medtem ko v industriji nima druge podobnosti kot ime.

Opazovana z gospodarskega stališča, je naša obrt na drugem mestu v proizvodnem gospodarstvu, takoj za poljedelstvom, posredno, kakor tudi neposredno po številu zaposlenega osebja, skupni vsoti angažiranega kapitala ter po vrednosti proizvodov.

Ta dejstva so izhodiščne točke onega dela gospodarske politike, ki se nanaša na obrtništvo in ki se v vsakdanjem življenju naziva obrtniška politika.

V toku minulih skoraj dvajset let se je splošna gospodarska politika, tako tudi v pogledu obrtništva kot njenega odcepka, kretala včasih z večjim, včasih z manjšim uspehom. V pravcu ustvaritve predpogojev za ohranitev rokodelstva in njegove zaščite od propasti, kakor tudi možnosti za njen čim boljši razvoj.

Na vsak način je treba omeniti, da so bili ugodni pogoji za razvoj obrti v povojni dobi pri nas izdaja moderne obrtne zakone, organizacija sodobnega poslovanja obrtnih zbornic, ustanovitve zanatske banke ter davčna politika, ki je upoštevala tudi najnižjo obdavčitev malih obrtnikov.

Po prestani gospodarski krizi se je skrb za obrtništvo postavilo predvsem na bazo čim boljše zaposlitve, da bi se na ta način zacelile vsaj najhujše rane, ki jih je obrtnik prejel v prvih letih hude krize. Pri javnih delih, ki so se izvrševala poslednja tri leta je sodelovalo v veliki meri tudi obrtništvo. Po leg tega si je obrtnik precej opomogel z ozirom mna povečano kupno moč poljedelca in delavca.

Obstojajo nesporni dokazi o novem poletu obrtništva. Zadostuje samo primerjati kredite Zanatske banke, ki jih je dajala v posameznih letih, kakor tudi sredstva, ki so se stekala v njene blagajne. Ravnotako je prepričevalen dokaz o napredku obrti povečanje števila samostojnih obrti, ki se je v teku 3 let zvišalo za 12 odstotkov v vseh panogah rokodelske delavnosti.

Kar se tiče sodelovanja same kraljevske vlade je treba navesti, da se je izvršilo izplačilo zadnjega dela vloge pri Zanatski banki ter da se je iz čistega dohodka Državne razredne loterije poklonilo večje denarne podpore.

Istotako so bile izdane mnoge koristne odredbe OZ, posebno glede strokovne izpopolnitve obrtništva v solah, te-

Problem 220.000 obrtnih delavnic

Naše obrtništvo

Obrtnost pri nas se ni razvijala pod istimi pogoji, niti ni šla po istih poteh kakor obrtnost na Zpadu. Medtem ko je bilo obrtništvo zapadnih dežel ves srednji vek edina oblika meščanske produkcije, je naša obrtnost propadala, ker ni imela možnosti, da se razvija v okviru svoje kulturne sredine, ki daje vsaki umetnosti potrebne pogoje. V razmerah, kot je živelo jugoslovensko ljudstvo v južnih krajih naše države in na vsem Balkanu pod pritiskom turške nadvlade, sploh ne moremo govoriti o kakšni prosperiteti obrtniške delavnosti.

Zato se je tudi obrtnost v naši državi po osvobojenju v starih delih države razvijala skoro čisto samostojno in popolnoma vzporedno z ostalimi zapadnimi državami. Pod takimi dokaj ugodnimi okoliščinami, se je obrtništvo nahajalo do leta 1925, ko je nastal prvi zastoj, posebno radi nekakšne ustalitve. To je trajalo do leta 1929, ko so nastopili prvi znaki krize. Toda v tem času nastopijo razna vprašanja, ki niso samo v zvezi s konjunkturo. Prvič v zgodovini obrti stojimo v borbi, ki jo morajo pozvati faktorji upoštevati. Vzrok našega težkega položaja je dvojen: konjunkturni in konstitutivni. Prvi vzrok leži v bistvu sedanjega splošnega gospodarskega položaja in sestave notranjega tržišča, za katero obrtništvo povečini dela. V zadnjih letih se to tržišče vedno bolj zožuje, za kar je iskati vzroka v naraščajočem pomanjkanju in posebno v slabem zaslužku poljedelstva. Ker se mora smatrati kmetovalca za najmočnejšega odjemalca obrtnika, je razumljivo njegova kupna moč največji problem obrtniške politike.

Drugi vzrok krize obrti leži v njeni sami naravi; sem spada huda konkurenca industrije, ki v vedno večji meri prevzema popolnoma delo raznih obrtnih strok, to predvsem čevljarstva in in krojaške stroke.

Ta proces je našel naše obrtništvo popolnoma nepripravljeno za vsak odpor, bilo bi na vsak način manj žrtev, da se ni pri nas tako naglo usidral tuji, dobro izurjeni kapital, ki je skupno z domačim kapitalom brezobzirno potisnil na stran domačo rokodelsko proizvodnjo.

Vidimo torej, da je bil položaj obrtništva iz dveh strani ogrožen; in se ne bo izboljšal tudi ko bi nastali boljši časi, ako država sama ne bo pričela napravati obrti voditi drugačne politike, in v kolikor se samo obrtništvo ne bo dovolj naglo prilagodilo novim spremembam.

Medtem, položaj obrtništva se ne more obravnavati izključno na taki podlagi, kajti obstojajo stare obrti, katere je sploh nemogoče industrijalizirati, so pa tudi razne obrti, katerim je ravno industrija pripomogla k razvoju.

Na onem področju, kjer se dela na čajih ter z ustanovitvijo državnega zavoda za pospeševanje obrti.

Važno je, da se naše nacionalno obrtništvo favorizira pri javnih dobavah, pri čemer se obračunava 15 odstotni višek v primeru s tujimi ponudbami.

Z ozirom na to, da večina obrtništva spada v vrste malih gospodarstvenikov, se naša gospodarska politika izvaja v posrednem ali neposrednem podporanju, ker se nikoli ne sme pozabiti da so obrtniki konstruktiven element, ki je bil v izgradnji in borbi za nacio-

industrijski način v serijah in je tak način dela cenejši nego rokodelsko delo, obrtništvo prepušča delokrogu industrije; nasprotno pa si obrtništvo ne dopušča jemati zaslužek in delo tam, kjer gre za osebno naročilo po okusu kupcev in s smislom za lepoto izdelka, stila in oblike.

V korist obrtniški delavnosti služi industrija posebno v elektrotehnik, mehaniki, strojno ključavničarski, v precizni mehaniki, avtomehaniki, radio-mehaniki i. dr. Kdo bi si mislil, da bodo nekoč obstojale obrti kot so izdelovanje letal, za notranjo ureditev, dekorativne delavnice, izdelava medic. instr., kozmetika itd. Mnoge obrti se javljajo vedno v zvezi z novimi iznajdbami, tako n. pr. v optiki, fotografiji, elektrotehnik, izdelovanju auto-karoserij, izdelovanju predmetov iz umetnega kamna i. sl., dočim se n. pr. obrt izdelovanja godbenih instrumentov vedno bolj izpopolnjuje v smeri kulturnega dviga naroda.

Z ozirom na vse to imajo torej razne obrti popolne pogoje za boljšo bodočnost; število obrtništva torej relativno raste in ne pada. Zato torej lahko sklepamo o razvoju obrtnosti: širi se vodoravno in v širino, pada pa v splošnem v navpičnem smislu, z zmanjšanjem prometa in zaslužka.

V naši državi je skupno 220.000 obrtnih delavnic. Največji procent ima Slovenija z 2,1, najmanjši pa področje zbornice v Podgorici in Dubrovniku z 0,3 odstotka. V Beogradu pridejo skoro tri obrtne delavnice na 100 prebivalcev. Povprečno pride torej pri nas 1,4 obrtne delavnice na 100 prebivalcev napram 2,5 v Nemčiji. Iz tega lahko sklepamo, da raste sorazmerno z gospodarskim dvigom in razvojem dežele tudi število obrtništva. Zanimiva je tudi podatek o številu zaposlenega pomožnega osebja. Kot primer naj navedemo, da zaposlujejo naša tri glavna mesta Beograd, Zagreb in Ljubljana v obrti 30 odstotkov od vseh zaposlenih delavcev, dočim prihaja v industriji samo 19,48 odstotka.

Iz tega torej vidimo, da obrt ne bo propadla kljub širjenju industrije, nje- no absolutno število pa se veča zaporedno z razvojem kulture in izboljšanjem imovinskega stanja.

To nam jasno kaže, kje naj država pomaga obrti: skrbno naj goji one stroke, ki propadajo, dejansko pa naj pomaga onim, ki šele nastajajo.

Dr. Dimitrije Mišić,
glavni tajnik beogr. obrtne zbornice.

Popravek! V zadnji številki smo pomotoma objavili v inseratu **zobne ordinacije** g. dentista Bevca Joška, da imajo popust člani Zveze bojevnikov, mesto Zveze obrtnih društev in Obrtnih društev z izkaznico, na kar še posebej opozarjamo svoje člane. Čitajte oglas na 3. strani.

nalno državo vedno v prvih vrstah.

Sedaj so v teku novi načrti v korist obrtniškega stanu, od katerih bo izvedba socialnega zavarovanja na prvem mestu, ker se bo s tem rešilo najnujnejše vprašanje obrtnikove eksistence, tako tudi preživljanje za slučaj iznemoglosti in starosti.

Navedena dejstva jasno kažejo v kateri smeri gre naša gospodarska politika v pogledu do obrtništva, ki bo v bodočnosti prišla še do večje aktivnosti v svrhu ozdravljenja te važne gospodarske panoge.

Vesti zadnjih dveh tednov

× **OUZD** javlja stanje zavarovancev za september. Stanje znaša 103.972 zavarovanih delavcev. Povprečna dnevna mezda še vedno narašča, vendar ne več tako intenzivno kot v prvi polovici leta 1938.

× **Trgatev** se je povsod že začela. Pridelek je letos dober, sladkobe je povprečno 18 stopinj. Strokovnjaki sodijo, da bo vino bolj lahko, toda sladkorja in ne bo treba dodajati sladkorja.

× **Razpuščena je narodna skupščina**, volitve so določene za 11. december t. l.

× **Ste že poravnali naročnino?** Leto se nagiblje h koncu! Če nas ne bodo podprli naročniki z rednim plačilom naročnine, je naše delo dvakrat težavnejše. Ko ste prejeli »Obrtni vestnik« dostavljen na dom, ste gotovo napravili trden sklep, da boste ostali reden naročnik našega lista, toda s tem nam ni ničesar pomagano. Vsaka borba zahteva tudi žrtev, gotovo se ne boste odrekli skromnemu prispevku, ki ste ga dolžni prispevati, da podprete svoj stanovski tisk. Le v lastnem tisku je naša moč in bodočnost. **Vsi, katerim smo z današnjo številko priložili položnico, naj nam takoj nakažejo znesek, ki je zabeležen**, ker jim bomo morali sicer list ustaviti, preostali znesek pa na vsak način izterjati. Prosimo torej Vašega upoštevanja. Cenjene naročnike prosimo, da nam oprostite kako zamudo pri izidu nekaterih števil. Krivda ni na naši strani!

Prejemniki lista, poravnajte takoj naročnino! Kdor pa hoče našemu glasilu škodovati, ta ga bo še nadalje brezplačno prejemal in ga ne bo niti vrnil!

× **Nemški gospodarski minister** dr. Funk je imel v Beogradu več konferenc ter je zatrdil, da se bodo naši trgovinski odnošaji z Nemčijo poglobili.

× **Zavod za proučevanje konjunktura** v Berlinu je ugotovil, da je bilo izdelano v Nemčiji iz surovin, vrednih 6 milijard, predmetov v vrednosti 38,5, iz uvoženih surovin v vrednosti 3 milijarde RM pa izdelke vredne 20 milijard RM. Pri nas je ravno obratno.

× **V Ljubljani** je umrl ugledni krojaški mojster **Jože Rojina**; pokojnik je bil znan kot odličen obrtnik, ki je užival v vseh krogih splošno spoštovanje. Nadalje sta preminula pekovska mojstra **Gabrijelčič in Dolinar**. Eden kakor drugi sta bila znana zlasti po svojem dobrem značaju. Blagopokojniki so bili zvesti naročniki našega lista. Bodi vsem ohranjen blag spomin. Preostali naše iskreno sožalje.

× **Ministrstvo za javna dela** je sklenilo, da morajo imeti vse državne ceste širino 7 m, in ne 6, kakor doslej.

× **V Ljubljani so zgradili tramvajsko progo** do Sv. Križa. Ravnokar prenavljajo progo tudi na dolensko stran, ki bo sedaj za ca 1 km daljša kot prej. Obljubljajo v kratkem času zgradnjo prog tudi proti Mostam in Savi. Sodobneje bi bilo, ko bi mestna občina poskrbela za pospešeno utrditev mestnih cest in ulic ter uvedla avtobusni promet. Tramvajski promet postaja v napotje, čim cestni promet naraste, posebno na tako ozkih in vijugastih cestah, kot so povečini v Ljubljani.

× **Jugoslovensko-nemška** gospodarska zbornica v Beogradu (p. pred. 610) išče zastopnike za nekatere izvozne predmete.

× **Kakor sporočajo**, se namerava v pasivnih krajih Jugoslavije uvesti mesto podporne pomožne akcije izvajanje manjših javnih del, tako da bodo ljudje lahko zaslužili in si nabavili življenjske predmete.

× V Mariboru bodo zgradili med Meljem in Pobrežjem nov most, po katerem bo šla nova cestna zveza Maribor—Ptuj.

× V Ljubljani je bila pretekle dni razstava slovenske knjige. Videli smo pa le del velikega kulturnega dela v dvajsetih letih.

× V Beogradu se je od 1. do 7. oktobra vršil II. balkanski kongres za mladinsko skrbstvo. Priključena je bila tudi razstava glede vajeniškega vprašanja.

× V Italiji imajo peki nočni počitek do 3. ure, dela se tudi v nedeljo, pekarnice so odprte v nedeljo do 13. ure. Delavci dobijo povprečno 2.5 lit na uro. Sedaj se pripravlja uredba, da bi dobivali do 20 lit za 100 kg moka. Moka se melje v dveh vrstah A in B. Pecivo tipa A (fino) stane 1 kg 2.60—3.20 lire.

Sejmi

18. oktobra: Ormož, Ptuj, Guštanj, Mozirje, Podsreda, Trbovlje, Vojnik, Novo mesto, Ljubljana, Boh. Bistrica, Lukovica, Št. Vid - Stična, Radohova vas, Dol. Lendava.
19. oktobra: Celje, Ptuj, Trbovlje.
20. oktobra: Šmihel - Stopiče.
21. oktobra: Maribor, Celje, Črna, Mala Nedelja, Sevnica, Sv. Peter pod Sv. gorami, Turnišče, Črenšovci, Žiri, Cerklje, Lesce.
22. oktobra: Brežice, Trbovlje, Dramlje.
23. oktobra: Marija Gradec - Laško.
24. oktobra: Krško, Dol. Logatec, Središče, Velenje.
25. oktobra: Kamnik, Dol. Lendava, Lemberg, Ljutomer, Maribor.
26. oktobra: Celje, Ptuj, Trbovlje, Videm.
27. oktobra: Križevci, M. Sobota, Šmihel, Št. Rupert.
28. oktobra: Mokronog, Lož, Radovljica, Žužemberk, Maribor, Gor. grad, Muta, Slov. Bistrica, Sv. Jurij pri Celju, Dol. Lendava.
24. oktobra: Brežice, Trbovlje, Dramlje.
30. oktobra: Studenec pri Krškem.

LICITACIJE IN DOBAVE

Pri maš. odd. dir. drž. žel. v Ljubljani se vrši 27. X. licitacija za dobavo pil.

Pri predst. mestne policije v Mariboru se bo 3. XI. vršila ustmena lic. za dobavo obleke.

TRZIŠČE KOŽ

Surove kože od 29 kg Din 7, od 30 do 34 kg 8 in preko 35 kg 10 din.

Predelane kože: Ševro po barvi in kvaliteti 20 do 26 din. Oranž blank 70 do 72, Blank koža medija 48 do 48, Blank vratovi 36 do 38, Kruponi Ia od 3 do 5 kg 44 do 46, Blank koža III.a 44 do 46, Kravina rumena Ia, 5 do 7 kg 56 do 58 din.

Program javnih del

Najavljena so javna dela v državi. Merodajne izjave glede njihove razdelitve je dal ministrski predsednik; pred dnevi pa je o tem vprašanju govoril gradbeni minister g. Stošovič, ki se nahaja na inspekcijskem potovanju. Ta javna dela naj bi se izvajala iz sredstev notranjega posojila v višini 4 milijard din.

Ker so bila javna dela v vseh zgodovinskih erah kulturnega človekovega življenja organizirana kot pospeševalci splošnega gospodarstva, toplo pozdravljamo tudi mi napore naše državne uprave, ki hoče dvigniti splošno gospodarstvo.

Mi obrtniki najbolj občutimo potrebo javnih del kot direktni sodelujoči, na drugi strani pa tudi kot najbolj zainteresirani na izboljšanjem zaslužku stanov, ki bodo imeli pri tej javnih delih zaslužka. Zato mi obrtniki s posebnim zanimanjem zasledujemo tako konstruktivno delo in izvedbo njegovega programa.

Ne bi želeli, da se bodo javna dela odmerila našemu ljudstvu na račun njegovega interesa za ta ali drugi politični režim, po zaslugi tega ali drugega protektorja, ki sedi v Beogradu, temveč naj bode gospodarska potreba, ki naj vsemu narodu pomaga do kruha.

Tudi razdelitev, ki je bila napovedana za posamezne banovine, prilično odgovarja krajevnim potrebam, toda važno je, da zahtevamo tudi, da se program javnih del izvaja načrtno in pospešeno. Naše notranje gospodarstvo je tako siromašno, da ga bo vsak dinar

ki bo na novo cirkuliral, vidno oplodil.

Še nekaj moramo poudariti. Pri odaji javnih del naj se upošteva predvsem domačega obrtnika, domačega delavca in domače blago, le na ta način bodo one 4 milijarde dosegle svoj

namen. Denar in blago, ki bo šlo skozi roke našega človeka, posebno skozi roke obrtnika, bo prineslo dvojni blagoslov. Zato pozdravljamo program javnih del z željo, da prinese nove prosperitete in zaposlitve nam vsem.

Obrtniška razstava v Ljubljani

Prihodnje leto v septembru ali oktobru namerava Zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani prirediti veliko obrtno razstavo z namenom, da pokažemo javnosti visoko stopnjo slovenskega obrtniškega dela. Razstava bo imela predvsem značaj kolektivne reklame in propagande za domače obrtniške izdelke, ker bo po odlični kakovosti in precizni izdelavi razstavljenih predmetov mogla vsa kupujoča javnost spoznati prednosti rokodelskega dela pred šablonskimi tovarniškimi produkti.

Razstava bo prirejena v vseh paviljonih ljubljanskega velesejma in bo obsegala prav vse vrste obrtnega dela, razdeljene po glavnih rokodelskih panogah (gradbene, kovinarske, lesne, oblačilne stroke itd.). Vsak oddelek bo vodil poseben odbor s strokovnjakom na čelu, ki bo pravočasno objavil sporazumno z glavnim razstavnim odborom

podrobna navodila. Pripominjamo, da bodo na razstavo pripušeni le tisti predmeti, ki jih bo odobrila posebna ocenjevalna komisija.

Vabimo vse obrtniške organizacije, da sodelujejo pri delu za prireditev razstave, zlasti da že sedaj opozarjajo svoje članstvo na razstavo, da bo tako vsak razstavljalca imel dovolj časa, da se bo pri izdelavi svojih predmetov temeljito potrudil in razstavil take predmete, ki bodo dostojno reprezentirali našo slovensko obrt. Omembe je vredno, da bodo stroški za razstavo minimalni.

Pričakujemo, da se bo celokupno slovensko obrtništvo z veseljem lotilo dela in tako s skupnimi močmi pripomoglo, da bo ta razstava res mogočna manifestacija slovenskega obrtništva in obenem dostojna proslava desetletnice obstoja Zavoda za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani.

Na svečan način je bila otvorjena 1. drž. obrtna razstava v Beogradu

V soboto 8. t. m. ob 11. uri predpolodne je bila na beograjskem sejmišču na zelo svečan način otvorjena 1. obrtna razstava, ki bo trajala do 25. t. m. Svečani otvoritvi je prisostvoval odposlanec Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla, polk. g. Cesarić, ki je v imenu visokega pokrovitelja proglasil otvorjenje razstave. Prisotni so bili še odposlanec Nj. Sv. patrijarha Gavriela, škopski metropolit g. Josif, finančni minister g. Letica, minister trgovine in industrije inž. Kabalin, mnogi tuji predstavniki na našem dvoru, kakor tudi

nja, tako pri udeležencih, kakor pri organizatorjih. Posetniki se ne morejo načuditi krasnim izdelkom umetnega rokodelstva, ne vedo kaj bi bolj pohvalili ali okusno izdelane mizarske izdelke ali izdelke iz kože, tekstilnih tvarin, kovine ali okusno izdelane predmete obrtniškega naraščaja, ki je nada našega mladega, razvijajočega se gospodarstva, in kateremu moramo posvečati posebno pozornost. Vse to je prežeto z ustvarjajočim smislom, iznajdljivostjo, sposobnostjo in spretnostjo. Radi tega zapuščja razstava mo-

Minister za trgovino in industrijo g. inž. Kabalin odvarja razstavo

ostale visoke osebnosti našega javnega političnega in gospodarskega življenja.

Otvoritveno svečanost, ki predstavlja zelo pomemben datum v gospodarski in kulturni zgodovini našega obrtništva, je izvršil s svojim govorom predsednik obrtne zbornice v Beogradu g. Milan J. Stojanović, ki je pozdravljajoč visoke goste, poudarjal važnost razstave in njen pomen za obrtništvo in celokupno naše gospodarstvo, v katerem predstavlja obrtništvo važnega činilca. Ob tej priliki je v kratkih potezah predočil razvoj našega obrtništva v toku poslednjih sto let ter pokazal visoko stopnjo obrtniške proizvodnje, na kateri se nahaja obrtništvo v Jugoslaviji, kar tudi najlepše potrjuje razstava sama.

Minister trgovine in industrije g. Kabalin je iznesel nato v svojem govoru važnost obrtništva kot ustvaritelja našega gospodarstva. Ponovil je, da gre prizadevanje kraljevske vlade za tem, da ne bo ostala samo pri obljubah, temveč bo nudila obrtništvu svojo podporo, kot najkonstruktivnejšemu delu našega naroda.

RAZSTAVA JE DOSEGLA VELIK USPEH

Razstava je doslej navdušila vse, ki so si jo imeli priliko ogledati. Njen uspeh je šel preko vsakega pričakova-

čan vtis, katerega ni mogoče popisati v par besedah. Vsak predmet bi zahteval posebno pažnjo in poseben popis njegovih prednosti. Razstavo je treba samo videti. In v resnici je javnost pokazala velik interes, večjega kot se je pričakovalo. Zanimanje iz dneva v dan raste, samo prvi dan je razstavo posejilo nad 15.000 obiskovalcev.

Pomen I. obrtne razstave

Pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza namestnika Pavla se prireja od 8. do 25. oktobra v Beogradu 1. državna obrtna razstava. To je prva obrtna razstava, ki se v naši državi prireja v tako velikem obsegu, na vsak način pa še prva pomembnejša gospodarska manifestacija, na kateri bo obrtništvo iz cele Jugoslavije na prepričljiv način javnosti, kakor tudi merodajnim činiteljem pokazalo svoje ustvarjajoče in inventivne sposobnosti.

Obrtniške razstave imajo osobiti pomen v okviru današnjih medsebojnih odnosov v družbi. Ker je naša država izrazito poljedelska zemlja, je že v naprej

30-letni jubilej Združenja pekovskih mojstrov v Mariboru

Združenje pekovskih mojstrov v Mariboru je dne 17. sept. t. l. proslavilo svoj 30 letni jubilej. Ta proslava je najlepše pokazala, koliko ugleda in priznanja uživa združenje v vseh krogih. Navzoči so bili zastopniki vseh tovariških organizacij ter raznih gospodarskih ustanov. Skupščino je vodil predsednik g. Koren Jakob, ki je podal lepo poročilo o razvoju združenja. V teku svojega obstoja je predsedovalo 7 predsednikov. Zbor sta pozdravila zbornična svetnika g. Zadravec in g. Sojč. Proslava je pokazala, da je še vedno cenjeno požrtvovalno delo obrtniških organizatorjev.

Posvetovalnica

Občinska doklada. Kolikšno občinsko doklado mora plačevati obrtnik? — **Odgovor:** Če je obrtnik pavšalist, je občina upravičena zahtevati do 60 odstotkov. Če pa obrtnik plačuje pridobnino po doseženem prometu, tedaj odpade na obrtnike doklada, ki jo določi občina na podlagi svojega proračuna ki mora biti potrjen od višjih oblasti.

Pek. Čital sem, da je pek upravičen tudi v drugih krajih prodajati svoje blago, kar sem tudi storil. Pek iz sosedne občine pa me je prijavil ter sem bil kaznovan za 200 dinarjev. Ker prodajam samo naročeno blago in ne krošnjarim, prosim za pojasnilo, če smem naročeno blago drugam nesti in po kateri odredbi? — **Odgovor:** Glasom § 138 OZ sme obrtnik svoje blago vnovčiti kjerkoli v državi, kakor tudi izvrševati naročeno blago, dočim glasom § 176 t. 3 od 2. lahko pek svoje blago ponuja tudi od hiše do hiše, ne da bi se to smatralo za krošnjarstvo.

Loščilo za čevlje. Sem čevljar in nameravam sam izdelovati loščilo za čevlje, ali moram za to imeti posebno dovoljenje ali obrtni list? — **Odgovor:** Za izdelovanje loščila je potrebno posebno obrtno dovoljenje, katerega dobite od obrtne oblasti.

Pridobnina. Kakšnemu davku je podvržen urar v občini z 6000 preb., ki je bil v preteklem letu pavšalist. Bil sem rubljen za vsoto 430 dinarjev; pri tem sem ugotovil, da sem bil cenjen na 4000 din pridobnine. Kaj naj ukrenem? — **Odgovor:** Zamudili ste rok pritožbe, ko se vam je dostavilo obvestilo na dom. Sedaj je obdavčitev pravnoveljna in ne morete ničesar ukreniti. Pritožite se prihodnje leto na fin. dir. radi pavšalnega obdavčenja, če vam se ne prizna, pritožite se na reklamacijski odbor.

Učenec. Imel sem učenca, ki mu je manjkalo do konca učne dobe samo še 2 meseca. Toda ko sem imel največ dela, je odšel nenadoma k drugemu mojstru v drugo obrt. Ali naj ga po preteku njegove učne dobe odpustim, ali naj zahtevam odškodnino za povzročeno škodo. — **Odgovor:** Glasom § 275 t. 3 OZ je učenec, odnosno njegov zastopnik dolžan prekiniti učno pogodbo, če je učenec prešel v drugo obrt. Niste torej upravičeni učencu dati odpustnico, če je zapustil predčasno Vašo delavnico; za povzročeno škodo pa zahtevajte odškodnino.

Širite „OBRTNI VESTNIK“!

ne pogoje in olajšave za gospodarski razvoj.

Od tod izvira potreba skupnega, smiselnega gospodarskega načrta, ki bi obsegal celokupno gospodarsko politiko države na vseh njenih manifestacijah. Obrtništvo popolnoma pravilno smatra, da obrtništvo zasluži polno pozornost in pomoč merodajnih činiteljev, kajti taka pomoč bi pomenila v resnici najuspešnejšo injekcijo celokupnemu našemu gospodarstvu in družabnemu organizmu, blagostanje obrtništva predstavlja koristi za vso družbo.

Zal še dandanes obstoja naziranje, da je obrtniška delavnica še vedno na višini kakor v dobi odkritja Amerike. Prezira se dejstvo, da se je obrtniška proizvodnja četudi polagoma, vendarle racionalizirala in modernizirala. Obrtna razstava mora naše odjemalce in merodajne činitelje iztrezniti ter jih prepričati, da je obrtništvo četudi le del skupnega gospodarskega debela, vendarle važen činilec, kateremu pritiče vsa pozornost za njegov razvoj.

S tem ko zahtevamo mi vsi popolno priznanje in pomoč od celokupnega kulturnega sveta, se obrtništvo vendarle poslužuje vseh sredstev, da to svojo borbo čim določneje formulira. Zato predstavlja obrtna razstava poleg drugih važnih idej tudi na vsak način zelo dostojno manifestacijo v tem pogledu. Želi podčrtati težnje obrtništva, da se predstavi kot pomemben in v polnem smislu koristen gospodarski stan. Nato želi tudi naši javnosti nuditi možnost, da se spozna z vsemi obrtniškimi odličnimi proizvodi, ki se prav pogosto zamenjavajo z blagom manjvrednega izvora, prekrito z izmišljenimi znamkami in zaščitnim varanjem sejmske reklame. S tem da nudi dalje na izbiro rezultate svojega truda in prizadevanja, pričakuje naše obrtništvo od kupujoče javnosti, da ga nagradi s popolnim zupanjem, v prepričanju, da obrtništvo to zasluži tako po kvaliteti svojih proizvodov in kot član narodne skupnosti.

Milan J. Stojanović,
predsednik obrtne razstave v Beogradu.

Uradni predlogi in odredbe

MEHANIČNIM DELAVNICAM JE DOVOLJENA PRODAJA LE DELOV IN NE CELIH KOLES

V smislu § 137 t. 1. OZ so lastniki obrtnih delavnic upravičeni prodajati v manjšem obsegu tudi tako blago, ki ga ne izdelujejo sami. Na podlagi tega, ni dovoljeno mehanikom prodajati izdelana kolesa, četudi jih sami sestavljajo; pač pa smejo prodajati posamezne dele.

PRIDOBITEV USPOSOBLJENOST-NEGA DOKAZILA V LASTNI DELAVNICI PRI DRUŽABNIH PODJETJIH

Z ozirom na nastopivši primer, ko je šlo za vprašanje, če je lahko član družabnega podjetja zaposlen v lastni delavnici, je na vprašanje neke zbornice pristojno ministrstvo pojasnilo sledeče:

Za samostojno izvrševanje obrti je potrebno mojstrsko izpričevalo, za strokovno kvalifikacijo delavca pa je potrebna delavska knjižica, ki dokazuje o potrebni kvalifikaciji za dotično stroko. V tem slučaju bo dotičnik zaposlen kot pomočnik in ni ovire za njegovo zaposlitev v lastni delavnici; smatrati je iste pogoje kakor če bi delal v kaki drugi delavnici.

ZA LOTERIJE IN TOMBOLE

po zabavah, pri katerih so dobitki po večini sprejeti kot darovi, je treba predhodno zaprositi za dovoljenje, ki spada pod takso iz T. štev. 99 g. taksne tarife Zakona o taksah.

VATO

smejo prodajati izključno samo lekarne po odredbi socialnega ministrstva in ne drogerije ali trgovine z kozmetičnim blagom.

Vloga združništva v obrti

Društvene ustanove sedanjih gospodarsko slabših slojev izhajajo iz najstarejših časov. Delovali so v starem veku, se razvijajo v srednjem veku ter reorganizirane za današnje razmere odgovarjajo težki borbi, ki jo vodijo revni v svojo lastno zaščito in življenje. V novejši dobi je nastala nova oblika društvenega sodelovanja — združništvo.

Za današnje prilike je združništvo najboljša oblika skupnega gospodarskega življenja, posebno važno radi tega, ker onemogoča dobičkanosno izkoriščanje enega posameznika na račun večine. Zato je združništvo že v svojem začetku našlo najugodnejša tla za razvoj posebno med stanovi malih in slabjših gospodarstvenikov. Njihove vrste štejejo danes na milijone. Združništvo je dandanes važen činitelj ne samo v številčnem pogledu, temveč tudi v mednarodni izmenjavi dobrin. Po približni cenitvi štejemo dandanes 930.130 zadrug z 182.991.500 združnikov.

V današnjem času pripada vloga združništvu predvsem, da brani obrtno gospodarstvo pred pritiskom močnega kapitala in da čuva ročno delo pred izkoriščanjem strojne proizvodnje, na ta način bo ublažilo nagel prehod iz obrtne v industrijsko proizvodnjo ter marsikaterega malega obrtnika osposobilo za udeležbo na tržišču.

Iz tega lahko tudi dalje izvajamo, da industrija ne pomeni konec obrtniške produkcije, kajti v združništvu prihaja v glavnem do izraza razdelitev dela, pri tem pa mora sodelovati in more zaslužiti tudi obrtnik. Obrtništvo ni propadlo niti v najbolj industrijaliziranih državah, temveč se je reorganiziralo in postalo sposobnejše za življenje.

Kolikšno vlogo igra združništvo v Evropi, kaže statistika mednarodnega urada v Ženevi, ki beleži koncem leta 31.700 zadrug z 5.694.500 obrtnikov-združnikov, njihov skupni letni obrat znaša 22 milijard frankov. V tem številu sodeluje jugoslovensko obrtništvo z 240 zadrugami in 8334 združnikov. Obrtniško združništvo pa je kljub individualni industrijalizaciji v naglem napredku. Obrtno združništvo v Franciji, Italiji, Češki, Nemčiji, Rusiji so nam za vzor; tu se je prvič posrečilo

najti obrtnemu združništvu širši krog tržišč. Obrtništvo pa dobiva preko zadruge predvsem ugodnih kreditov po nizki ceni. Nabavljalne zadruge omogočajo obrtništvo, da brez dragega posredovalstva nabavi boljše in cenejše surovine, kar mu da možnost, da pomeni izdatke svoje proizvodnje.

S proizvodjalnimi zadrugami pospešujejo in modernizirajo obrtniki svoje delavnice, a prodajne obrtniške zadruge dajejo ugodnejše in uspešnejše pogoje za vnovčenje obrtnih proizvodov, zmanjšajo podrobne režijske stroške ter vobče organizirajo načrtno prodajo.

Tako bodo prišli obrtniki edino na ta način zopet na zeleno vejo.

»P« — M. M.

Obrtništvo v Sloveniji

Zanimiv dopis „Politike“

Doba procvita slovenske obrti je minula. Njegov razmah ni zadržala industrijalizacija, niti slaba kupna moč, ki je nastala z znižanim standardom življenja. Slovensko obrtništvo je padlo na današnjo stopnjo največ radi izgube predvojnih tržišč. Avstrija ni niti najmanj skrbelo za obrti, toda dovolj široko delovno torišče je dajalo slovenskemu obrtništvo možnost vnovčevanja svojih pridelkov, med temi je bila n. pr. Rusija eden najboljših odjemalcev. Cele vasi so se svoječasno bavile z izdelavo srpov, kos i. dr., ki so jih kljub neugodnim prometnim prilikam lahko razpošiljali v najoddaljene kraje. Čim so se poslabšali odnosi in stiki z Rusijo, je tudi slovenski obrtnik izgubil mnogo svojega zaslužka. Sedaj ima tudi slovensko obrtništvo samo lokalni značaj, tako kot v ostalih krajih naše države. Razumljivo, da je pomenilo to v prosperiteti našega obrtništva hud udarec.

Malokateri prebivalec Dravske bavnine, se omejuje samo na preživljanje s poljedelstvom. Radi tega se kmetovalec izuči še kakega obrta, da se lažje preživlja in dela, če ne za drugega, vsaj za svoj najožji krog. Na ta način je imel torej kmetovalec in obrtnik prav lepo življenje, ki je trajalo tik do pričetka vojne. Po vojni, ko je bilo slovensko ozemlje odtrgano od zaledja in od morja, se je celokupni or-

ganizacijski tok preusmeril. Obrtniki so ostali odvisni samo od lokalne potrošnje. Da se ne bi nekdanja tradicija obrtnega udejstvovanja izgubila, se je situacija rešila s tem, da so se ustanovile zadruge, ki vežejo posamezne obrti v skupnost. Ostala so na ta način še vedno naselja, ki se bavijo izključno samo z eno obrtjo. Tak kraj je Št. Vid nad Ljubljano; hiša pri hiši, najrazličnejših velikosti in oblike se vrstijo, toda na vsaki je napis mizarске delavnice. Druga taka vas, ki živi od obrti je Stražišče pri Kranju. Sedanji obrtniki, nekdanji kmetovalci so prišli na idejo, da se lahko iz konjske žime marsikaj izdelajo; poleg tega pa so v zadnjem času še pričeli v istem kraju izdelovati tudi sode, ki jih dobavljajo za vse kraje Jugoslavije, posebno pa v vinorodne kraje.

Današnje stanje obrtništva v Sloveniji, se v dobi par desetletij kljub temu ni spremenilo. Po najnovejši statistiki zbornice je na področju ljubljanske zbornice 18.617 obrtnikov, 10.672 pomočnikov in 8159 učencev. V primeri s številom prebivalstva je to v gospodarskem življenju Slovenije močan faktor, s katerim je treba računati. Toda včasih so posamezni obrtniki na takem položaju, da komaj preživljajo svoje družine.

Organizatorično življenje slovenskega obrtništva je zelo razvito in ima posebno oporo v močno razvitem združništvu. Obrtništvo je preko svojih organizacij pripomoglo, da se je pričela ideja narodnega samostojnega življenja tako naglo širiti in da smo končno prišli do svojega osvobođenja; ta nacionalna dinamika se posebno manifestira pri slovenskem obrtništvo.

Samo eno vprašanje je, ki zadaje slovenskemu obrtništvo največ skrbi, to je problem šušmarstva. Preko 10.000 oseb, deloma obrtnikov nima pravice javno izvrševati obrti, razumljivo torej, da bi se položaj onih, ki plačujejo redno svoje dajatve socialno mnogo izboljšal, ko bi se uredilo to vprašanje.

Izredni zbor krojačev v Mariboru

Izredni občni zbor Združenja krojačev in sorodnih strok v Mariboru se je vršil v ponedeljek 19. t. m. zvečer v Gambrinovi dvorani, katerega se je udeležilo lepo število članov in članic. Glavni predmet razprave je bila točka o ravnalnem minimalnem ceniku za damsko in moško krojaštvo. Iz izvajanja številnih govornikov se je pokazala žalostna slika brezpravnih razmer v katerih se nahajajo krojači in šivilje.

Znano je, da se je v zadnjih 10 letih ukoreninila umazana nelojalna konkurenca ter že zavzela tolik obseg, da je uropala že 50 odst. legalnim mojstrom in mojstric samostojnost, jih napravila odvisne od posredovalcev nekaterih trgovcev, katerim ne zadostuje, da prodajajo samo manufakturno blago, temveč sprejemajo naročila obrtniških del

V tisku je naša moč in rešitev!

Že neštetokrat smo poudarjali, da je tisk za obrtniški stanovski pokret izredne važnosti, nič manj kot za ostale gospodarske stanove malih ljudi in skromnejših slojev. Tisk je kakor orožje v rokah vojaka, ker brez njega bi bila že v naprej vsaka bitka izgubljena. Za nas obrtnike je tisk še posebne važnosti, ker smo odvisni popolnoma sami od sebe, nosimo pa še odgovornost za življenje svojih družin in našega delavstva. Le pogledjmo, kako znajo ceniti svoj tisk drugi stanovi, n. pr. delavci. Toda tudi naši zavedni tovariši izražajo svoje želje, da se naš tisk spravi na višino, primerno ugledu našega stanu. Seveda je mogoče temu ugoditi samo če je zato dovolj sredstev. Izvor za napredek našega tiska pa je edino redno

plačevanje naročnine. Zavedajte se tega in pomislite, da brez točnih plačnikov tudi Vi svoje obrti ne bi mogli držati na isti višini. Brez rednega plačevanja naročnine noben list ne more izhajati, zlasti ne redno in v zaželjeni obliki in z dobro vsebino. Zato se obrčamo do vseh zavednih obrtnikov, da redno plačujejo naročnino, pridobivajo novih naročnikov ter zbirajo preplačila. Naš list mora v vse javne lokale ter v javnost tudi izven vrst našega članstva in obrtništva. Obrtni vestnik mora postati glasilo vsega narodnega obrtništva. Zapomnite si: v tisku je naša moč in naša rešitev!

Dopisujte v
»OBRTNI VESTNIK«!

Dobro poznana...

ZAHTEVAJTE JO POVSDI!

Priznani izdelek

Kolinske tovarne hranil d.d.
Ljubljana

pri katerih prodajajo obenem tudi delo krojača. V kakšnem razmerju je odškodnina, katero dobi tako srečen legalni mojster za izdelavo predmeta, naročenega po trgovcu, in pa zaslužek, katerega ima trgovec, nam priča naslednji primer:

Trgovec oziroma posredovalec T. Sl. je prodal stranki F. J. kompletne obleke za Din 1080.— torej 3 m blaga po Din 150.— Din 450.— Zraven kompletne pribor Din 150.— Odškodnino za izdelavo obleke legalnemu mojstru 140.— kar znaša skupaj Din 740.— Ostane še vsota Din 340.—, katera pa je po našem skromnem mnenju za trgovca absolutno previsoka za kritje učinkovitih stroškov.

Navedeni račun bo zanimal kupce, prodajalce in proizvajalce. Zbor združenja je sličnim posredovalcem odklonil pravico pečati se na kakršenkoli način v krojaški stroki, ker krojaško delo spada absolutno krojačem ter priporočilo članom, da se naj ne dajo sličnim špekulantom na razpolago, katerih je sicer malo število, delajo pa veliko škodo, ne samo krojaški stroki, ampak tudi realnim trgovcem, ki se popolnoma zavedajo, da potrebuje obrtnik samostojnost v praksi, ne pa samo v teoriji.

Občni zbor je pri tej priliki soglasno sprejel predloženi ravnalni minimalni cenik, kateri zapopada vse oblačilne predmete v moški in damski stroki.

Končno je občni zbor zahteval še omejitev obratovanja v tukajšnji moški kaznilnici, katera naj svoje kaznjence zaposluje pri raznih cestnih delih ali za izdelavo vojaških oblačil, da ne bodo obrtništvo odjemali že tako skromen zaslužek, kakor tudi uvedbo starostnega zavarovanja, da ne bo edino obrtnik na stara leta brez slehernih sredstev izročen v milost in nemilost pristojni občini.

ZOBNI ATELJE - ORDINACIJA DENTIST BEVC JOŠKO

Ljubljana, Gosposvetska 4 (v hiši kjer je lekarna Kuralt) Telefon 32-96
Ordinira: za zobozdravstvo in zobotehniko, od 9—12.30 in od 2—5.30. Ob sobotah le do 4 pop. Po dogovoru se sprejema tudi izven teh ur. Cene so zmerne — vsem dostopne. — Člani Zveze obrtnih društev imajo še poseben popust!

Higijena pri delu

Čevljar. Po poklicu ste čevljar. Pravi, da vas vsak večer tišči v želodcu, noge, da se vam zde kot otrple, boli vas v križu, pa še glavobol imate po vrhu. Ze po tem, da ste v naslovu navedli svoj poklic, sklepam, da vam baš to povzroča omenjene motnje. Kako naj se odpomore temu? Najhitreje s tem, da se mnogo gibljete na prostem, kajti Vaše telo ne prenese vednega »čepnja« na stolčku. Res da vas kliče dolžnost k delu, toda če ne upoštevamo zahtev, ki jih ob vsaki preobremenjenosti kaže naše telo, nastane žal prehitro popolna izčrpanost in onemoglost. Uredite si torej način življenja tako, da ta onemoglost za delo ne bo nastopila že v par letih ali pa še prej.

Pomislite malo, pa mi boste pritrdili, kako sijajno je ustvarjen človeški organizem. Vsaka stvar je na svojem mestu. Če je človek zdrav, vse harmonira, vse se ujema, čim pa smo se pregrešili zoper zdrave življenjske napore, nas bolezen opozarja na našo objestnost. Imamo sicer zdravila, da bolezen preganjamo ali nikoli ne moremo reči z gotovostjo, da jo za vedno preženemo; pa še denar nas stane in čas. Ako bi samo vsak večer uporabili vsaj eno uro za sprehod ali telovadbo, pa ne bi nastopile tako kmalu bolezni ali težave, ki nas lahko privežejo k postelji za tedne in tedne. Samo racionalno je treba gospodariti s časom, skrbeti za svoje telo, pa se nam tak življenjski dnevni urnik tisočkrat izplača.

Kot že rečeno, so Vaše težave le neki predznaki in nič drugega. Gibljite se vsak dan vsaj eno uro, pa sem prepričan, da boste spet kmalu popolnoma zdravi. Ne zanemarjajte svojega telesa in svojega zdravja. Pa se čez nekaj mesecev zopet zglasite kako vam je.

Vse, ki bodo poslali za to rubriko vprašanja in pričakovali nasvete, vljudo prosimo, da nam vsaj teden dni pred izidom lista pošljejo čim natančnejša vprašanja. Radi tehničnih vzrokov bi morebitna zakasnela vprašanja našla odgovor šele v naslednji številki.

Razno

Kako se sestavi kit za linolej? 20 g kolofonije se pri srednjem ognju stopi, paziti je treba, da ne pride v dotiko z plamenom. Nato se doda 5 g špirta in 3 g olja. Ta masa se nato meša, tako dolgo, da postane hladna.

Kaj je geološki koledar? Ravno tako, kakor se Uran z radioaktivnim razpadanjem spreminja v svinec, nastane iz radioaktivnega kalija v teku časa kalcij. Po tem razpadanju se je moglo izračunati starost zemlje, ki vsebuje te elemente. Starost zemlje znaša na ta način tri milijarde let, pričetek strjevanja zemeljske skorje pa pade pred 1.5 milijarde let.

Sredstvo za odstranjevanje rje. Tako sredstvo si lahko napravi vsak sam. Meša se 20 delov oleina, 2 dela loja, 2 dela parafina s 30 delov prahu od laporja. Kot sredstvo za odstranjevanje rje in poliranje kovine služi tudi vazelin, kateremu se dodajo naravne kovine, v obliki prahu, primerne za brušenje. Zelo učinkovito sredstvo za odstranitev rje je pasta iz raztopine 4 kg rumenega ozokerita, 4 kg parafina, 0.75 kg mastno-kisle ilovice, 40 kg rumenega vazelinskega olja, 3 kg petroleja in 50 kg krede. Nekateri uporabljajo za hitro odstranjevanje rje solno kislino, ki pa kovino razjeda.

Zanimivosti

Nova oblika radio zvočnika se je pojavila v Nemčiji. Za zvočnik se lahko uporabi vsaka slika z okvirjem.

Najgloblja jama na zemlji je rudnik v Wasco v Kaliforniji, ki sega 4576 m globoko. Kot je znano se toplota stopnjuje z globočino; pri 1830 m je bila merjena toplota 91 stopinj, pri 4576 pa 131.

Najdaljši most na svetu je preko zaliva San-Francisko v Oakland. Dolg je 7200 m in ima dva nadstropja. Preko mostu gre dnevno 25.000 vozov. Za prevoz se plača pol dolarja, tako da ima uprava dnevno 15.000 dol. dohodkov. Most bo plačan v 20 letih.

Širite »OBRTNI VESTNIK«!

Poročilo zbornice TOI

Zbornični urad objavlja pregled o plačanju zborničnih doklad in taks za l. 1937:

Pripadniki trg. odseka Din 956.671.50 (28.66 odst),
pripadniki obrtnega odseka 423.489 din 50 p (12.69 odst),
pripadniki gostinskega odseka din 262.212 (7.85 odst),
pripadniki industrijskega odseka din 1.695.873.55 (50.80 odst).

ZPO Zbornice priredi zimske tečaje za mizarstvo, kolarstvo, cementarsko, pečarsko, štukatersko, kleparsko in ključavničarsko stroko. Vršili se bodo ob sobotah popoldne in nedeljo dop. Nadalje se bodo priredili posebni tečaji za splošno izobrazbo, kakor tudi tečaji za risanje. Ker je prireditelj teh tečajev odvisna od števila prijav, pozivamo obrtnike k udeležbi. Javite se pri Zavodu za posp. obrti ZTO v Ljubljani.

Reklamacijski odbor mora svojo odločbo utemeljiti

Na tožbo nekega hišnega posestnika v Ljubljani zoper reklamacijski odbor radi odmere zgradarine, je upravno sodišče v Celju razsodilo, da se napadena odločba razveljavi radi nedostatnega postopka ter tožbi ugodi.

Davčni odbor pri davčni upravi za mesto Ljubljana je ocenil zaradi odmere zgradarine za leto 1936 najemno vrednost tožiteljeve zgradbe z zneskom din 10.400. Tožiteljevo pritožbo proti tej oceni je reklamacijski odbor v Ljubljani z odločbo z dne 5. IV. kot neosnovano zavrnil, češ, da je davčni odbor ocenil najemno vrednost krajevnim razmeram primerno.

Proti tej odločbi je tožitelj pravočasno vložil tožbo na upravno sodišče. Tožitelj navaja v tožbi, da je ostalo postopanje bistveno nedostatno, ker reklamacijski odbor v napadeni odločbi ni navedel za zavrnitev njegove pritožbe nobenih konkretnih razlogov in za svojo trditev, da je ocena najemne vrednosti krajevnim razmeram primerna, nobenih konkretnih podatkov.

Upravno sodišče je razmotrivalo: Po §§ 107 in 109 zakona o občnem upravnem postopanju, čigar določila veljajo v smislu njegovega § 2 odst. 2., smiselno tudi za postopanje pred finančnimi oblastmi.

V predmetnem primeru napadena odločba nima nobene konkretne obrazložitve. Navedba v napadeni odločbi, da se je ugotovila najemna vrednost »krajevnim razmeram primerno«, se namreč ne more smatrati za konkreten podatek. Reklamacijski odbor bi bil moral navesti vsaj nekaj najemnin za konkretna stanovanja in poudariti okolnosti (stavbno konstrukcijo, lego,

velikost, splošno opremo). Ker torej ni konkretne obrazložitve, je moralo upravno sodišče tožbi ugoditi in napadena odločba v smislu čl. 26. upravno-sodnega zakona razveljaviti.

OGLASI v Obrtnem vestniku so najuspešnejši, ker neposredno informirajo obrtništvo o njihovih najugodnejših in najcenejših dobaviteljih!

MALI OGLASI

Mali oglasi trgovskega značaja se računajo po 50 par beseda. Oglasi socialnega in posredovalnega značaja beseda 25 p. Najmanjši tisk 15 oz. 10 D.

»ZAVOD ZA SPECIJALNE MASAŽE«
E. M. Stropnik-a, chivopraktik, Tatenbahova 24, Maribor, se priporoča: pri išijasu, križnih in revmatičnih bolečinah, kroničnem glavobolu in zaprtju, razdraženih živcih td. Trajni uspehi! Pojasnila neobvezna!

2.500.— DIN POTREBUJETE, da zaslužite 1000.— din mesečno doma. Pišite: »ANOS«, Maribor, Orožnova 6.

ČEVJARJE opozarjamo na zimsko modno revijo, ki bo izšla v kratkem. Naroča se pri Obrt. društvu v Ljubljani po ceni Din 40.

SPREJMEMO prepisovanje in razmnoževanje tiskovin. Poceni in okusno. Informacije v Upravi — tel. 35-23.

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice, reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani, Tyrševa c. 18.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po 4%

vloge proti odpovedi po 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost * Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle * Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod!

Pražarna

„Ječmenkava“

Moste, Ciglarjeva ul. 5

Telefon 48-14

nudi prvovrstno blago po najnižjih cenah in se priporoča

Završan

KROJAČI!

Dober zaslužek in večji promet dosežete le s kolekcijo vzorcev veletrgovine sukna in krojaških potrebščin

FRANJO NOVAK & KO.
LJUBLJANA ŠT. 105

Ogromna izbira. Ugodne cene. Vestna postrežba.
ZAHTEVAJTE KOLEKCIJO VZORCEV TAKOJI!

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kreditu zmožnim osebam in tvrdkam

Lastna denarna sredstva so znašala 31. decembra 1936 din 2.909.574.60, varnostni zaklad din 1.297.691.60, rezervni zaklad din 1.188.756.81.

Češko-jugoslovenska veletrgovina blaga
ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7

KROJAČI!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Češko-jugoslovenska veletrgovina blaga

ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7